

ગુજરાત મોડેલ તે સ્કુલ પ્રોજેક્ટ હેઠળ
૫૦ નવી શાળાઓ શરૂ કરવાની મંજુરી
આપવા બાબત.

ગુજરાત સરકાર,
શિક્ષણ વિભાગ,
દાવ કમાંક-પીઆરઈ/૧૪૧૦/૩૦૪/૫
સચિવાલય, ગાંધીનગર.
તારીખ:-૦૩/૦૩/૨૦૧૪

આમુખ :-

રાજ્યમાં ઉત્તમ શિક્ષણ પુરુ પાડી શકે તેવી સ્કુલોની વ્યવસ્થા કરવા માટે મોડેલ તે સ્કુલો શરૂ કરવાની બાબત રાજ્ય સરકારની વિચારણા હેઠળ હતી આ મોડેલ તે સ્કુલો સ્થાપવાનો આશય ગ્રામીણ અને ઓછી સાક્ષરતા ધરાવતા ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં વધુ ક્ષમતા અને ઉચ્ચ ગુણવત્તા વાળી તે બોર્ડિંગ શાળાઓ શરૂ કરવાનો છે કે જેમાં વિધાર્થીઓ વર્ગમાં અભ્યાસ કરે, વર્ગમાં જ ગૃહકાર્ય પુરુ કરે તથા સાંજે શાળા છોડતા પહેલાં ઈતર પ્રવૃત્તિઓ પણ આજ શાળામાં પૂર્ણ કરે. આ શાળામાં અંગેજ ઉપર વધારે ભાર મુકી વર્ગો ચલાવવામાં આવશે તથા કોમ્પ્યુટરનું જ્ઞાન, રમત-ગમત, વ્યક્તિત્વ વિકાસ, સાહિત્ય અને કૌશલ્ય નિર્માણ ઉપર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવશે. આ શાળાઓ અધતન, આધુનિક અને બધી રીતે વિશેષ એટલે કે ગુણવત્તામાં અતિઉત્તમ સારી રાખવાની છે. ગુણવત્તા સારી રાખવી હોય અને કાયમી રીતે ગુણવત્તા ઉપર ભાર રાખવાનો રાજ્ય સરકારનો ઈરાદો છે. આથી આ શાળાઓ ગુજરાત મોડલ તે સ્કુલ પ્રોજેક્ટ હેઠળ સ્થાપવા અંગેની બાબત રાજ્ય સરકારની વિચારણા હેઠળ હતી. પુખ્ત વિચારણાના અંતે નીચે મુજબ દાવવામાં આવે છે.

ઠ રા વ ::-

રાજ્યમાં ઉત્તમ શિક્ષણ પૂરું પાડી શકે તેવી સ્કુલોની વ્યવસ્થા કરવા માટે ગુજરાત મોડલ તે સ્કુલ પ્રોજેક્ટ અમલમાં મુકવાનું આથી દાવવામાં આવે છે.

(૧) ગુજરાત મોડલ તે સ્કુલ પ્રોજેક્ટ હેઠળ તે બોર્ડિંગ સ્કુલો આ સાથે રાખેલ ગુજરાત મોડલ તે સ્કુલ પ્રોજેક્ટમાં દર્શાવેલ કાર્યપ્રણાલી અનુસાર શરૂ કરવાની રહેશે.

(૨) હાલ પૂરતા કુલ ૫૦ જેટલી મોડેલ તે સ્કુલ શિક્ષણ વિભાગની અગાઉ રચાયેલ ગુજરાત કાઉન્સિલ ઓફ સેકન્ડરી એજયુકેશન સોસાયટી તરફથી ચલાવવામાં આવશે. આ ઉપરાંત ભારત સરકાર તરફથી શિક્ષણ વિભાગને મંજુર કરવામાં આવેલ મોડેલ સ્કુલો, રાષ્ટ્રીય માધ્યમિક શિક્ષા અભિયાન હેઠળ તેથાર કરવામાં આવેલ સ્કુલો અને શહેરી વિસ્તારમાં હાલ ચાલતી મોટી સ્કુલોને પણ મોડેલ સ્કુલોમાં ભવિષ્યમાં તબદીલ કરી, ખૂટા સાધનો અને વાર્ષિક ખર્ચ ઉપલબ્ધ કરાવી, આ સોસાયટીને મેનેજમેન્ટ માટે આપી શકાશે.

(૩) ગુજરાત કાઉન્સિલ ઓફ સેકન્ડરી એજયુકેશન સોસાયટીને શાળાઓ ટોકન ભાડાથી આપવામાં આવશે.

(૪) શિક્ષણ વિભાગના માધ્યમિક શિક્ષણના હવાલો ધરાવતા સચિવશ્રી સોસાયટીના કારોબારી સમિતિના અધ્યક્ષ રહેશે ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનરીની કચેરીના સંયુક્ત નિયામક શ્રી ડી.એમ.સોલંકીને મુખ્ય કાર્યકારી

અધિકારી તરીકેનો ચાર્જ સોંપવામાં આવે છે. સાથોસાથ પુરુષકાળીન મુખ્ય કાર્યકારી અધિકારીની પસંદગી માટે જાહેરાત આપવાની રહેશે.

(૫) આવી ૫૦ શાળાઓ હાલ પુરતી રાજ્યમાં આ સાથે પત્રક-૧માં જણાવેલ ઓછા સાક્ષરતા વાળા ૫૦ તાલુકામાં શરૂ કરવાની રહેશે.

(૬) આ શાળાઓ ધોરણ-૬-૧૨ માટે રહેશે અને ગામની પ્રાથમિક શાળાને પણ સંબંધિત જલ્લા પંચાયતની પરવાનગીથી મર્જ કરી શકશે.

(૭) આ મોડેલ તે સ્કુલોમાં વિધાર્થીઓ માટે સૈધી સારુ શિક્ષણ વ્યક્તિત્વ વિકાસ અને અન્ય બાબતો અંગે ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવશે. આ શાળાઓ તે-બોર્ડિંગસ્કુલ તરીકે ચલાવવામાં આવશે જ્યાં સ્કુલ સમય પછી વિધાર્થીનું હોમવર્ક પુરુ કરાવી રમતગમત અને અન્ય ગતીવિધીઓ પુર્ણ કરી વિધાર્થીઓ ૮ કલાક પછી બસ માફરતે સાંજે તેમના ઘરે જશે. ૫૦૦ થી ૧૫૦૦ વિધાર્થીઓની ક્ષમતાવાળી આવી મોડેલ સ્કુલો આજુબાજુના ૮ થી ૧૦ ગામડાના વિધાર્થીઓને ભણતર આપશે અને સ્કુલોમાં બપોરના ભોજન અને સાંજનો નાસ્તો પણ આપવામાં આવશે.

(૮) દરેક મોડેલ તે સ્કુલમાં અંગ્રેજ ઉપર ભાર મુકી ગુજરાતી માધ્યમના વર્ગો ચલાવવામાં આવશે. ગુજરાતી માધ્યમના વર્ગોમાં અંગ્રેજના બમણા વર્ગો ચલાવવામાં આવશે. આ શાળાઓમાં કોમ્પ્યુટરનું શાન, રમતગમત, વ્યક્તિત્વ વિકાસ, સાહિત્ય અને કૌશલ્ય નિમાર્ઝ ઉપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવશે.

(૯) મોડેલ તે સ્કુલોનું બાંધકામ અને અન્ય અકસ્યામતો સરકારશી તરફથી ઉપલબ્ધ કરવામાં આવશે. ગુજરાત રાજ્ય માર્ગ વાહન વ્યવહાર નિગમ તફસીલ વિધાર્થીઓ માટે સ્કુલ બસ પણ ચલાવવામાં આવશે.

(૧૦) આ પૈકી ૨૦ જેટલી શાળાઓમાં સ્પેશીયલ ચીલ્ડ્રન માટે ખાસ સેન્ટરો શરૂ કરવા માટે એક પાઈલોટ પ્રોજેક્ટ પણ ઉમેરવામાં આવશે.

(૧૧) દરેક મોડેલ સ્કુલમાં પ્રથમ વર્ષ ધોરણ હ, ટ અને ૧૧ વર્ગોમાં ૨૫૦ વિધાર્થીઓને પ્રવેશ આપવામાં આવશે. જે બીજા ત્રીજા અને ચોથા વર્ષોમાં અનુકૂળે ૫૫૦, ૭૫૦ અને ૮૫૦ ની સંખ્યા સુધી થશે. પ્રથમ વર્ષ શાળા દીઠ ૧૫ શૈક્ષણિક અને ૪ બીજા શૈક્ષણિક સ્ટાફની જરૂર પડશે જે ચોથા વર્ષ ૪૬ શિક્ષકો અને ૭ બિન શૈક્ષણિક સ્ટાફ થશે. પ્રથમ વર્ષ ૧૦ મોડેલ શાળાઓ શરૂ કરવાનો અંદાજ છે. પાંચમા વર્ષોમાં ૫૦ શાળાઓમાં ૬૪,૦૦૦/- વિધાર્થીઓ આવરી લેવામાં આવશે. પાંચમા વર્ષ સુધીમાં આ શાળાઓમાં કુલ ૨૫૬૦ શિક્ષકો અને ૫૫૫ બિન શૈક્ષણિક સ્ટાફ થશે. જેમાં હેડ માસ્ટર, લાયબ્રેરીયન, આઇટી ઓપરેટર, કોચ અને કારકુનોનો સમાવેશ થાય છે. કોચ કરાર આધારીત રાખવામાં આવશે.

(૧૨) નિર્દિષ્ટ કરેલ તાલુકાઓમાં ઉપરના ફકરા(૫) મુજબ ચાલતી એવી સરકારી શાળાઓ, જ્યાં પુરતી જમીન ઉપલબ્ધ હોય તેને મોડેલ શાળાઓમાં શક્યતા મુજબ તબદીલ કરી શકશે. આ સાથો સાથ અન્ય વિસ્તારોમાં, જ્યાં જરૂરી જમીન ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવે, પણ શક્યતા મુજબ મોડેલ શાળાઓ શરૂ કરી શકશે.

(૧૩) સરકાર તરફથી બાંધકામ પુર્ણ કર્યા પછી આ શાળાઓ, બધી અસ્ક્યામતો સાથે, સોસાયટીને લા. ૧ ના વાર્ષિક ટોકન ભાડાથી તબદીલ કરવામાં આવશે. સોસાયટી શિક્ષણ ઉપરાંત ૫૦ ઓછી સાક્ષરતાના તાલુકાઓમાં માનવ વિકાસ સુધ્યકંક સુધ્યારવા માટે અન્ય પ્રવૃત્તિઓ પણ હાથ ઉપર લઈ શકશે.

(૧૪) ગુજરાત કાઉન્સિલ ઓફ સેકન્ડરી એજ્યુકેશન સોસાયટીને લા.૨૫૦૦૦/- (અંકે રૂપિયા પચ્ચીસ હજાર પુરા) પ્રતિ વિધાર્થી પ્રતિ વર્ષ બેઠું વળતર આપવામાં આવશે અને આ શાળાઓના બોર્ડની

પરીક્ષાના પરિણામને ધ્યાને લઈ સોસાયટીને વિધાર્થીઠિઠ ગ્રાન્ટમા આપવામાં આવેલ મંજુરી ઉપરાત ઈન્સેન્ટીવ/પેનલ્ટી આપવામાં આવશે જે અંગેની વિગતવાર માહિતી આ સાથે રાખેલ પ્રોજેક્ટના એનેક્ષર-૧૬માં દર્શાવેલ છે. આ શાળાઓ પાંચમા વર્ષ વાયેબલ થાય તેવો અંદાજ છે જેથી ત્યાર સુધીની સ્કાટ, તાલીમ અને સોસાયટીને થતા નુકશાનની ભરપાઈ સરકાર તરફથી કરવામાં આવશે અને પાંચ વર્ષ પછી સોસાયટીની પરીક્ષામલકી ગ્રાન્ટ આપવાની શરૂઆત થશે.

(૧૫) જો કોઈપણ શાળાનું ધોરણ-૧૦-૧૨ નું પરિણામ સતત ત્રણ વર્ષ સુધી હું ટકાથી ઓછું આવશે તો તે શાળા રાજ્ય સરકાર સોસાયટી પાસેથી પાછી લઈ શકશે.

(૧૬) શાળાઓના વહીવટ કરનાર સોસાયટીને ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડની સુચનાઓ અમલ કરવાનો રહેશે, તે સિવાય બીજા કોઈ અંકુશ આ શાળાઓ ઉપર લાદવામાં આવશે નહીં.

(૧૭) સોસાયટી તેમના તરફથી શિક્ષકોની નિમણુંક કરશે, તેમની સેવાઓની શરતો, પગાર વગેરે નક્કી કરશે. સોસાયટી તરફથી શિક્ષકોની નિમણુંક કરાર આધારીત રાખવામાં આવશે. જે માટે તેમને અપાનાર બેઈજ પગાર ઉપરાંત પરીક્ષામલકી ઈન્સેન્ટીવ પણ આપવામાં આવશે, જેથી જે તે શિક્ષકો વિધાર્થીઓના પરિણામમાં સુધારો કરવા પ્રયત્નશીલ રહે.

(૧૮) સોસાયટી સરે કેન્દ્રીય વિધાલય સંગઠન પેર્ટન ઉપર એક મુખ્ય કાર્યકારી અધિકારી અને ૨૪ અન્ય અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે. સોસાયટી સરે શિક્ષકોની પુર્વ સેવા તાલીમ, નોકરી દરમ્યાનની તાલીમ અને જરૂરી સર્વ તેમજ અભ્યાસનું આયોજન કરવામાં આવશે જરૂર જણાય તો અન્ય ખાનગી શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ સાથે પણ કરાર કરી આ પોર્ટ પેકી અમુક શાળાઓનો વહીવટ અન્ય સારી સંસ્થાને પણ આ સાથે રાખેલ પ્રોજેક્ટના એનેક્ષર-૧૪ માં દર્શાવ્યા મુજબના ધારા ધોરણોથી આપી શકાશે.

(૧૯) આવી શાળાઓનો વહીવટ અન્ય સંસ્થાને આપવા માટે સોસાયટી તરફથી એક પારદર્શી પ્રક્રિયાનું પાલન કરવાનું રહેશે અને મુખ્ય સચિવશ્રીની અધ્યક્ષતાવાળી એક સમિતિની, જેમાં નાણાં સચિવશ્રી અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ પ્રભાગ સંબાળતા શિક્ષણ વિભાગના સચિવશ્રી સભ્યો રહેશે, મંજુરી મળ્યા બાદ જ આવી શાળાઓનો વહીવટ તબદીલ કરી શકાશે.

(૨૦) શાળાઓનું બાંધકામ અને સુધારા-વધારાસર્વ શિક્ષા અભિયાન તરફથી માર્ગ અને મકાન વિભાગની પ્રક્રિયાનું અનુસરણ કરી કરવામાં આવશે અને જરૂરી શૈક્ષણિક સાધનો પણ સર્વ શિક્ષા અભિયાન અથવા સોસાયટી તરફથી સરકારના બર્ચ ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવશે. દરેક શાળા ઓછામાં ઓછા ૫૦ ટકા કન્યાઓને પ્રવેશ આપે તે માટે સત્રની શરૂઆતમાં કેમ્પેઇન ગોઠવવામાં આવશે.

(૨૧) વિધાર્થીઓને આજુબાજુના ગામડાથી લાવવા માટે પ્રોજેક્ટમાં શાળા દીઠ ૫ બસો, એમ કુલ ૨૫૦ બસોનું આયોજન છે. આ રૂકમ સોસાયટી તરફથી ગુજરાત રાજ્ય વાહન વ્યવહાર નિગમને બસ ખરીદ કરી તેમને ચલાવવા માટે આપવામાં આવશે. બસબાડુ જે તે વિધાર્થી પાસેથી નિગમ સીંપું વસુલ કરશે.

(૨૨) અન્ય બાબતો પ્રોજેક્ટ રીપોર્ટ મુજબની રહેશે.

આ અંગેનો બર્ચ અંદાજપત્રના મુખ્ય સદર-૨૨૦૨-સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગના સને ૨૦૧૩-૧૪ ના અંદાજપત્રમાં મુખ્ય સદર-૨૨૦૨-સામાન્ય શિક્ષણ-પેટા મુખ્ય સરદ-૦૧-પ્રાથમિક શિક્ષણ ગૈંડા સદર-૭૮૯-આદિવાસી વિસ્તાર પેટા યોજના-પેટા સદર(૨૮) ઈડીએન-૮૨ સમાયોજિત આદર્શ શાળા બાબત નં.(૬) ઈડીએન-૮૨ આદર્શ શાળા (૨૨૦૨-૦૧-૭૮૯-૪૨૩) હેઠળ કરેલ જોગવાઈમાંથી ઉધારવાનો રહેશે.

આ હુકમો વિભાગની સરખા કમાંકની ફાઈલ ઉપર નાણાં વિભાગની તારીખ-૦૫/૦૨/૨૦૧૪ની નોંધથી
મળેલ અનુમતી અન્વયે બહાર પાડવામાં આવે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

૨૦૧૪.૦૨.૩૧

(એમ.ડી. શાહ)

નાયબ સચિવ

શિક્ષણ વિભાગ

પ્રતિ,

- માન.મુખ્યમંત્રીશ્રીના અગ્રસચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- તમામ માન.મંત્રીશ્રીઓ/રાજ્ય કષાના મંત્રીશ્રીઓ/માન.સંસદીય સચિવશ્રીઓના અંગત સચિવશ્રી,
સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- મુખ્ય સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- અગ્ર સચિવશ્રી (શિક્ષણ)ના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- અગ્રસચિવશ્રી, (પ્રાથમિક શિક્ષણ)ના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- અધિક મુખ્ય સચિવશ્રી, (નાણા) નાણા વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- અગ્રસચિવશ્રી, આદિજાતિ વિકાસ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- અગ્રસચિવશ્રી (ખર્ચ), નાણા વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- અગ્રસચિવશ્રી (આ.બા.) નાણા વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- સેટ પ્રોજેક્ટ ડાયરેક્ટર, સર્વ શિક્ષણ અભિયાન તથા મધ્યાહન બોર્ડના, સેક્ટર-૧૭,
ગાંધીનગર.
- કમિશરશ્રી, શાળાઓ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.
- કમિશરશ્રી, આદિજાતિ વિકાસ વિભાગ, ગાંધીનગર.
- અધ્યક્ષશ્રી, માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, સેક્ટર-૧૦, ગાંધીનગર.
- કમિશરશ્રી, ઉચ્ચ શિક્ષણ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.
- નિયામકશ્રી, પ્રાથમિક શિક્ષણ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.
- નિયામકશ્રી, સાક્ષરતા અને નિરેંતર શિક્ષણ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.
- નિયામકશ્રી, ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરીષદ, ગાંધીનગર.
- તમામ ભૂનિસિપલ કમિશરશ્રીઓ.
- તમામ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓ,
- તમામ જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી/શિક્ષણાધિકારીશ્રીઓ
- સર્વ શાસનાધિકારીશ્રી, મહાનગરપાલિકા, નગરપાલિકા અને નગર પંચાયત.
- શ્રી ડી.એ.મ.સોલંકી, સંયુક્ત નિયામકશ્રી, ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશરશ્રીની કચેરી, જુના સચિવાલય,
ગાંધીનગર.
- એકાઉન્ટન્ટ જનરલ, રાજકોટ/અમદાવાદ.
- પગાર અને હિસાબી અધિકારીશ્રી, અમદાવાદ/ગાંધીનગર.
- તમામ જિલ્લા તિજોરી અધિકારીશ્રીઓ.
- નિરીક્ષકશ્રી, સ્થાનિક લંડેજ હિસાબ, ગુ.રા. ગાંધીનગર.
- શિક્ષણ વિભાગના તમામ અધિકારીશ્રીઓ.
- શિક્ષણ વિભાગની સર્વ શાખાઓ.
- કોમ્પ્યુટર સેલ, શિક્ષણ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર (વિભાગની વેબસાઈટ પર મુકવા
સારુ)
- સિલેક્ટ ફાઈલ.